

§ 129

Strategi och riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommun

Dnr 2014/119 041, 2017/535 807

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige antar en ny strategi och riktlinjer för sponsring i enlighet med upprättat underlag.
2. Kommunfullmäktige ger Tingsryds kommunföretag AB i uppdrag att ta fram förslag på ändringar av de ägardirektiv som gäller kommunkoncernens bolag så att de följer ovanstående strategi och riktlinjer.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på riktlinjer på bidrag och sponsring (kommunfullmäktige § 119, 2017-06-20). Utvecklingsavdelningen har tagit fram förslag i båda fallen. Förslaget om strategi och riktlinjer för bidrag har behandlats i kultur- och fritidsutskottet och strategi och riktlinjer för sponsring behandlas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

I utredningsarbetet har man studerat hur ett tiotal andra kommuner i Sverige hanterar frågan om sponsring samt tagit hänsyn till de remisser som inkommit genom utredning i Hållbar ekonomi. Utöver det har man haft dialog med några av de organisationer som varit mottagare av sponsring.

Texten nedan är hämtade under rubriken sammanfattning i utvecklingschefens tjänsteskrivelse:

Förfrågan om sponsring skall ställas till Kommunledningsförvaltningen och beredas av Utvecklingsavdelningen enl. de riktlinjer som framtagits.

Utskott får ta beslut om avtal där sponsringen bedöms värd max 0,5 prisbasbelopp (22 400:- 2017). Avtal som överskrider detta belopp hänskjuts till Kommunstyrelsen för beslut.

Kommunala bolag och stiftelser är självständiga juridiska personer. Styrelserna i dessa fattar egna beslut i frågor som rör sponsring.

Varje sponsring skall regleras av ett skriftligt avtal mellan Tingsryds kommun och motparten där åtagandet, motprestation och uppföljning framgår tydligt. Vid all sponsring där Tingsryds kommun är sponsor skall kommunens namn och logotyp/vapen synliggöras i all marknadsföring, såväl intern som extern både digitalt och vid vanligt tryck.

§ 129 fortsättning Dnr 2014/119 041, 2017/535 807

Avtalet som upprättas skall innehålla:

- Syftet med sponsringen
- Värdering av prestation och motprestation
- Varaktighet av sponsringsaktiviteten
- Eventuella bestämmelser gentemot tredje part
- Hur en eventuell uppsägning av avtalet regleras

För att kunna värdera effekten av sponsorinsatser beaktas:

- Storleken på målgrupp som omfattas av insatsen
- Uppmärksamhetsvärde
- Förväntad eller känd publiktillströmning vid eventet
- Förväntat medialt intresse
- Mediabevakning på området
- Jämställdhetsperspektiv på insatsen

Tingsryds kommun förbehåller sig rätten att i varje enskilt fall avböja eller avbryta ett sponsorsamarbete av etiska skäl eller andra skäl.

Strategin i sin helhet biläggs paragrafen.

Beslutsunderlag

1. Strategi och riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommun, 2017-07-11
2. Kommunfullmäktige § 119, 2016-06-20, Hållbar Ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring
3. § 156 Kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll, 2017-09-11

Förslag till beslut på sammanträdet

Patrick Ståhlgren (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Tingsryds Kommunföretag AB
Utvecklingsavdelningen
Hemsidan

Kommunstyrelsen

2017-09-11

§ 156

Strategi och riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommun

Dnr 2014/119 041, dnr 2017/535 807

Kommunstyrelsens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige antar en ny strategi och riktlinjer för sponsring i enlighet med upprättat underlag.
2. Kommunfullmäktige ger Tingsryds kommunföretag AB i uppdrag att ta fram förslag på ändringar av de ägardirektiv som gäller kommunkoncernens bolag så att de följer ovanstående strategi och riktlinjer.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på riktlinjer på bidrag och sponsring (kommunfullmäktige § 119, 2017-06-20). Utvecklingsavdelningen har tagit fram förslag i båda fallen. Förslaget om strategi och riktlinjer för bidrag har behandlats i kultur- och fritidsutskottet och strategi och riktlinjer för sponsring behandlas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

I utredningsarbetet har man studerat hur ett tiotal andra kommuner i Sverige hanterar frågan om sponsring samt tagit hänsyn till de remisser som inkommit genom utredning i Hållbar ekonomi. Utöver det har man haft dialog med några av de organisationer som varit mottagare av sponsring.

Texten nedan är hämtade under rubriken sammanfattning i utvecklingschefens tjänsteskrivelse:

Förfrågan om sponsring skall ställas till Kommunledningsförvaltningen och beredas av Utvecklingsavdelningen enl. de riktlinjer som framtagits.

Utskott får ta beslut om avtal där sponsringen bedöms värd max 0,5 prisbasbelopp (22 400:- 2017). Avtal som överskrider detta belopp hänskjuts till Kommunstyrelsen för beslut.

Kommunala bolag och stiftelser är självständiga juridiska personer. Styrelserna i dessa fattar egna beslut i frågor som rör sponsring.

Varje sponsring skall regleras av ett skriftligt avtal mellan Tingsryds kommun och motparten där åtagandet, motprestation och uppföljning framgår tydligt. Vid all sponsring där Tingsryds kommun är sponsor skall kommunens namn och logotyp/vapen synliggöras i all marknadsföring, såväl intern som extern både digitalt och vid vanligt tryck.

Is AN BCB KE

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

2017-09-11

§ 156 forts.

Avtalet som upprättas skall innehålla:

- Syftet med sponsringen
- Värdering av prestation och motprestation
- Varaktighet av sponsringsaktiviteten
- Eventuella bestämmelser gentemot tredje part
- Hur en eventuell uppsägning av avtalet regleras

För att kunna värdera effekten av sponsorinsatser beaktas:

- Storleken på målgrupp som omfattas av insatsen
- Uppmärksamhetsvärde
- Förväntad eller känd publiktillströmning vid eventet
- Förväntat medialt intresse
- Mediabevakning på området
- Jämställdhetsperspektiv på insatsen

Tingsryds kommun förbehåller sig rätten att i varje enskilt fall avböja eller avbryta ett sponsorsamarbete av etiska skäl eller andra skäl.

Strategin i sin helhet biläggs paragrafen.

Beslutsunderlag

1. Strategi och riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommun
2. Kommunfullmäktige § 119, 2016-06-20, Hållbar Ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring
3. Kommunstyrelsens arbetsutskott § 185, 2017-09-04

Förslag till beslut på sammanträdet

Lennart Fohlin (C) yrkar med instämmande av Patrick Ståhlgren (M), Mikael Andersson (C) och Magnus Carlberg (S):

Kommunfullmäktige ger Tingsryds kommunföretag AB i uppdrag att ta fram förslag på ändringar av de ägardirektiv som gäller kommunkoncernens bolag så att de följer ovanstående strategi och riktlinjer.

Jo ÅN BLB KSE

Justerare

Utdragsbestyrkande

Kommunlednings-
förvaltningen

Christina Gutiérrez Malmбом
076-774 41 14
christina.gutierrezmalmбом@tingsryd.se

2014/119 091
2014/535 807
TJÄNSTESKRIVELSE

1(4)

Datum 2017-07-11

Kommunstyrelsen

Strategi och riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar en ny strategi och riktlinjer för sponsring i enlighet med upprättat underlag.

Sammanfattning

Förfrågan om sponsring skall ställas till Kommunledningsförvaltningen och beredas av Utvecklingsavdelningen enl. de riktlinjer som framtagits.

Utskott får ta beslut om avtal där sponsringen bedöms värd max 0,5 prisbasbelopp (22 400:- 2017). Avtal som överskrider detta belopp hänskjuts till Kommunstyrelsen för beslut.

Kommunala bolag och stiftelser är självständiga juridiska personer. Styrelserna i dessa fattar egna beslut i frågor som rör sponsring.

Varje sponsring skall regleras av ett skriftligt avtal mellan Tingsryds kommun och motparten där åtagandet, motprestation och uppföljning framgår tydligt. Vid all sponsring där Tingsryds kommun är sponsor skall kommunens namn och logotyp/vapen synliggöras i all marknadsföring, såväl intern som extern både digitalt och vid vanligt tryck.

Avtalet som upprättas skall innehålla:

- Syftet med sponsringen
- Värdering av prestation och motprestation
- Varaktighet av sponsringsaktiviteten
- Eventuella bestämmelser gentemot tredje part
- Hur en eventuell uppsägning av avtalet regleras

För att kunna värdera effekten av sponsorinsatser beaktas:

- Storleken på målgrupp som omfattas av insatsen
- Uppmärksamhetsvärde
- Förväntad eller känd publiktillströmning vid eventet
- Förväntat medialt intresse
- Mediabevakning på området
- Jämställdhetsperspektiv på insatsen

Tingsryds kommun förbehåller sig rätten att i varje enskilt fall avböja eller avbryta ett sponsorssamarbete av etiska skäl eller andra skäl.

Is ÅN 3LB KE

Beskrivning av ärendet

Utvecklingsavdelningen har berett ärendet genom att arbeta parallellt med denna tjänsteskrivelse och tjänsteskrivelsen om ett nytt bidragssystem i Tingsryds kommun. Man har studerat hur ett tiotal andra kommuner i Sverige hanterar frågan om sponsring samt tagit hänsyn till de remisser som inkommit genom utredning i Hållbar ekonomi. Utöver det har man haft dialog med några av de organisationer som varit mottagare av sponsring.

Man har därigenom kommit fram till följande:

Avgränsning

Här formuleras riktlinjer för sponsring i Tingsryds kommuns verksamheter samt de bolag och stiftelser där Tingsryds kommun är huvudman. Bolag och stiftelser är Tingsryds Industristiftelse, Stiftelsen Kommunhus, Tingsryds Energi AB och Tingsryds Fastighets- och Utvecklings AB.

När det gäller sponsring omfattas både kommunens sponsring av andras aktiviteter och andras sponsring av kommunens aktiviteter.

All sponsring ska följa gällande lagar, förordningar, rättspraxis, skatteregler, reglementen och anvisningar. Att särskilt beakta är kommunallagen och lagen om offentlig upphandling, LOU. Vid bytesavtal där aktörer byter varor eller tjänster med varandra måste LOU följas. Det ska råda rimlig proportion mellan sponsringsbeloppet och motprestationen.

Sponsringssamarbete får inte stå i konflikt med kommunala övergripande styrdokument. Det får heller inte förekomma i myndighetsutövande verksamhet. Ett sponsorsamarbete får inte ge en sponsor inflytande över kommunala beslut.

Begreppet sponsring

Sponsring är när en organisation eller person betalar kostnaderna för hela eller delar av en verksamhet och som ersättning får göra reklam eller PR i någon form. Sponsring är en affärsmässig överenskommelse med ömsesidig nytta för de parter som ingår överenskommelsen. Ofta sammankopplas ett evenemang av allmän- eller samhällsintresse med sponsorn som därigenom stärker sin image och sitt varumärke.

Exempel på sponsring kan vara annonsering i olika föreningars eller intresseorganisationers tidningar, programblad eller liknande, reklam på klubbdräkter, skyltar på idrottsanläggningar, filmer eller banners på hemsidor mm.

Gränsdragning mellan sponsring och gåvor/bidrag

Ett *bidrag*, en *donation* eller en *gåva* innebär att en givare lämnar pengar eller andra tillgångar till en mottagare utan krav på motprestation. Bidragsgivaren får inte heller åtnjuta särskild förmåns-ställning, ställa krav på hur en uppgift ska utföras eller kräva att vissa resultat ska uppnås.

En kommun kan självklart upprätta ett regelverk som skall vara uppfyllt för att kunna lämna bidrag, exempelvis till föreningslivet.

När en myndighet tar emot ett bidrag finns det särskilda regler som kan bli aktuella, t ex i donationsförordningen. För företag är gränsdragningen viktig eftersom sponsring är avdragsgill i inkomstdeklarationen medan gåvor inte är avdragsgilla.

Alternativa samverkansformer

Utöver sponsring kan Tingsryds kommun delta i olika event/arrangemang som värd eller arrangör/medarrangör. Värdskap innebär en aktiv representation från Tingsryds kommun, politiker eller tjänsteperson. Arrangör/medarrangör innebär att Tingsryds kommun håller i hela eller delar av utformningen av eventet/arrangemanget.

Utgångspunkter för Tingsryds kommuns egna verksamheter

Kommunens invånare ska kunna vara förvissade om att samtliga kommunens verksamheter fungerar på lika villkor. Det innebär t ex att ingen lagstadgad verksamhet får vara beroende av utomstående finansierare.

Invånarna ska kunna känna förtroende för kommunens verksamheter. Därför får inga aktiviteter förekomma som kan skapa misstanke om att en kommunverksamhet eller kommunanställd agerar utifrån annat än sakliga, oberoende och neutrala motiv.

Kommunen som sponsor

Tingsryds kommun vill vara en plats där livet är härligt. Vår vision är att Tingsryds kommun är en levande, attraktiv och modern landsbygdskommun, mitt i en stark tillväxtregion med geografisk närhet till Europa. Här finns engagerade medborgare, ett aktivt näringsliv, ett rikt föreningsliv och närhet till mänskliga möten.

All sponsring skall ha som målsättning och syfte att stödja detta budskap. Genom sponsring vill Tingsryd att kommunen skall synas i positiva sammanhang av olika slag för att förmedla visionen. Sponsringsobjekt som har tydligt fokus på utveckling och tillväxt av vår region ska prioriteras. Likaså ska sponsring som utgår från ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv prioriteras.

Sponsring kan ske gentemot privata, ideella och offentliga aktörer, hemmahörande inom eller utom kommunen, under förutsättning att den sponsrade verksamheten är till intresse eller nytta för kommunens invånare. Vid sponsring skall särskilt beaktas att av kommunen prioriterad grupp har tillträde till den aktivitet som sponsras. Undantag från detta kan göras men skall då särskilt motiveras. Av stor vikt är också att tillgängligheten för personer med funktionsvariationer tillgodoses.

För den som sponsras av Tingsryds kommun skall syftet vara att ge möjlighet att bibehålla och utveckla den verksamhet som denne bedriver. Det skall uppfattas som positivt för kommunen att sammankopplas med den sponsrade och dennes verksamhet, event eller aktivitet.

Tingsryds kommun sponsrar inte politiska eller religiösa organisationer.

Kommunens verksamheter som mottagare av sponsring

Ingen av kommunens lagstadgade verksamheter får bli beroende av stöd från utomstående sponsorer, varken ekonomiskt eller så att det påverkar verksamhetens inriktning. Kommunen kan t ex inte ta emot stöd från sponsorer till den löpande driften av någon

lagstadgad verksamhet. Däremot kan kommunen ta emot sponsorstöd för arrangemang, projekt av mer tillfällig art och för icke obligatorisk verksamhet.

När kommunen tar ställning till sponsringsstöd ska frågan bedömas utifrån policyns utgångspunkter och riktlinjer.

Följande frågor bör särskilt beaktas:

- Hamnar kommunal verksamhet i en beroenderelation genom sponsringen?
- Hur påverkas kommunens trovärdighet och integritet?
- Påverkas brukarna av kommunens tjänster och annan allmänhet negativt?
- Vilka marknadsföringseffekter kan företaget tänkas vilja få ut av sponsringen - idag och på lång sikt? Kan kommunen medverka i företagets marknadsföring under de förutsättningarna?

Beslutsunderlag

Utredning Hållbar ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring

Värnamo kommuns sponsringspolicy

Policy för sponsring i Varbergs kommun

Sponsringspolicy för Ängelholms kommun

Sponsringspolicy Tierps kommun

Riktlinjer för sponsring Uppsala kommun

Uppvidinge kommun riktlinjer för sponsring

Övergripande sponsringspolicy för Markaryds kommun

Kriterier för sponsring Ljungby kommun

Policy om sponsring i Växjö Kommun

Dialog med TAI, föreningarna bakom Tingsryds konst- och hembygdsrunda

Nämndens/styrelsens beslut ska skickas till

Publiceras på hemsida

Christina Gutiérrez Malmбом

Utvecklingschef

J. AN 313

KE

2016-06-20

§ 119

Hållbar ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring

Dnr 2014/119 041

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på riktlinjer på bidrag och sponsring samt förslag på bidragsnivåer i enlighet med de remissvar som inkommit från nämnder och utskott. Där remissvar inte berört bidragsnivåer skall förslaget utgå från inriktningen i utredningen.
2. Att strategi och riktlinjer för bidrag och sponsring tas fram samt att kommunledningsförvaltningen hanterar all handläggning av bidrag och sponsring.

Reservation

Anna Johansson (C), Lennart Fohlin (C), Cecilia Cato (C), Marie-Louise Hilmersson (C), Eva Hagelberg (C), Martin Uleskog (TiA), Annelise Hed (MP), Lars Nilsson (C), Ann-Christin Johansson (C), Britt-Louise Berndtsson (C), Mats Wembo (C) och Johan Karlson (C) reserverar sig till förmån för Eva Hagelbergs (C) yrkande.

Jörgen Forsberg (V) och Göran Mård (V) reserverar sig till förmån för Jörgen Forsbergs (V) yrkande.

Beskrivning av ärendet

Utredning Hållbar ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring redovisas.

Beslutsunderlag

Utredning Hållbar ekonomi 3.2 Bidrag och sponsring
Kommunstyrelsens arbetsutskott § 159, 2016-05-30
Kommunstyrelsen § 126, 2016-06-20

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Carlberg (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jo AN BLB KE

Justerare

BKL

7

LV

Utdragsbestyrkande

2016-06-20

§ 119 forts. Dnr 2014/119 041

Eva Hagelberg (C) yrkar med instämmande av Britt-Louise Berndtsson (C).

1. Att strategi och riktlinjer för bidrag och sponsring tas fram samt att kommunledningsförvaltningen hanterar all handläggning av bidrag och sponsring.

2. Vi motsätter oss förslaget till sänkning av bidragen till pensionärs- och funktionshinderorganisationer med 20 %, samt sänkning för studieförbunden med 50 %.

Jörgen Forsberg (V) yrkar avslag till förslaget om sänkning av bidragen till pensionärs- och funktionshinderorganisationer med 20 % och sänkning för studieförbunden med 50 %.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot Eva Hagelbergs (C) yrkande mot Jörgen Forsbergs (V) yrkande och finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag (huvudyrkande).

Omröstning begärs.

Ordförande ställer Eva Hagelbergs (C) yrkande mot Jörgen Forsbergs (V) yrkande för att få fram ett motyrkande till huvudyrkandet och finner att kommunfullmäktige utser Eva Hagelbergs (C) yrkande som motyrkande.

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag.
Nej-röst för bifall till Eva Hagelbergs (C) yrkande.

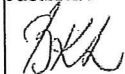
Med 22 ja-röster mot 14 nej-röster bifaller kommunfullmäktige kommunstyrelsens förslag. 1 ledamot avstår.

Beslutet skickas till

Utvecklingschefen

Avdelningschef kultur och fritid

Justerare

Utdragsbestyrkande

JAN 3LB KE

Uppdrag Hållbar ekonomi Utredning

3.2. Bidrag och sponsring

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Inriktningen i den bifogade utredningen godkänns.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att formulera en strategi och ta fram riktlinjer för kommunens bidrag och sponsring i enlighet med inriktningen i utredningen.

Sammanfattning

Utgångspunkten för utredningen är tabellen i uppdraget, vilken omfattar utfallet i 2013 års bidragsbudget för föreningar m fl. Tabellen omfattar även områden som ingår i tre andra utredningar inom Hållbar ekonomi: *1.4 Idrotts- och badanläggningar*, *1.7 Samlingslokaler* och *3.6 Varuhemsändningsbidrag*. Dessa poster har lyfts ur denna utredning. I uppdragstabellen finns även annonsering, reklam och sponsring, samt ytterligare några poster som inte kan definieras som bidrag utan som köp av tjänst. Även dessa har lyfts ur denna utredning men ingår i besparingsförslaget.

Omkring 4,1 mkr återstår där besparingar torde vara möjliga. Tillsammans med neddragningar avseende annonsering, reklam och sponsring, kan i underkant av 1,1 mkr (ca 26 %) sparas. Övriga förväntade besparingar i uppdraget sker enligt förslagen i utredningar som omnämns ovan.

En grundläggande förutsättning för långsiktig hållbarhet är att dagens bidragssystem förändras i grunden. De policyer, regelverk och riktlinjer som finns idag är i behov av genomlysning och uppdatering. Regelverk och riktlinjer ska vara tydliga för alla och bidragen tydligt definierade. Då bidragen består av skattemedel bör samtliga bidrag ta utgångspunkt i kommunens värdegrund. Rätt implementerat kan ett nytt system också verka som incitament för utveckling av föreningsorganisationer och verksamhet.

I syftet att skapa en enhetlig, tydlig och effektiv bidragshantering föreslås att en bidragsstrategi formuleras och kompletteras med ett ramverk i form av kriterier, riktlinjer och regelverk för ansökningar, uppföljning och rutiner för den administrativa hanteringen.

Uppdraget omfattar inte kommunala bolag och stiftelser, vilkas bidrag, reklam, sponsring och annonsering heller inte ingår i uppdragstabellen. Utifrån målsättningen att kommunala verksamheter totalt sett ska uppnå en långsiktig hållbar ekonomi, är det emellertid rimligt att besparingar inom dessa områden även bör gälla för bolag och stiftelser.

Uppdragsbeskrivning

Utredningsuppdrag med inriktning att minska bidrag, sponsring, annonser och reklam med totalt 10-20%. Bidrag och sponsring till barn- och ungdomsverksamhet bör bibehållas eller ökas. Politiskt ställningstagande senast i förbindelse med beslut om budget 2017.

LN 7 KKL
Lo, AN BLB KE

Uppdraget redovisas inom ramen för slutrapportens strategiska prioritering nr 3: Avgränsa det kommunala uppdraget genom att upphöra med eller sänka ambitionsnivån för frivillig verksamhet.

Kommunen har årligen kostnader för bidrag, sponsring, annonser och reklam. Bidragen går till bl a idrotts-, kultur- och samhällsföreningar, som alla bedriver viktig verksamhet i kommunen. Bidragen avser t ex aktivitetsstöd, lokaler, samlingslokaler, ledarutbildning, sponsring och samarbetsavtal, studieförbund, sockenråd, hemvändardagar, nattvandring, drift- och investeringsbidrag och verksamhetsbidrag. Kostnaderna utgör till huvudsaklig del frivillig verksamhet för kommunen.

Kommunen har höga kostnader för fritidsverksamhet (inklusive lokaler och anläggningar), plats 226 i riket år 2013, vilket är högst i länet. Vi har högt antal deltagartillfällen per invånare 7-20 år: plats 25 i landet år 2013, högst i länet.

Kommunens redovisade kostnad för bidrag, sponsring, annonser och reklam för 2013 uppgick till ca 9 mkr. En översikt ges i nedanstående tabell. Siffrorna avser kommunen/förvaltningarna. Därutöver finns kostnader för sponsring, annonser och reklam i kommunens bolag och stiftelser, vilka inte ingår i tabellen. I tabellen ingår bidrag som även tas upp i andra delar av rapporten, t ex samlingslokaler, hemsändningsbidrag, drift av idrotts- och fritidsanläggningar samt partistöd.

Slag	Belopp 2013, tkr
Lokalbidrag	144
Aktivitetsbidrag	531
Ledarutbildningsbidrag	16
Driftbidrag föreningar	2546
Investeringsbidrag	113
Verksamhetsbidrag	703
Riktade bidrag	51
Övriga bidrag	1057
Driftbidrag till ek. föreningar, AB	1297
Bidrag regionalt samarbete	76
Öffentlig medfinansiering	1268
Övriga bidrag	17
Annonser	575
Reklam och sponsring	640
Summa	9034

Ambitionsnivån för bidrag, sponsring, annonser och reklam kan sänkas. En kostnadsminskning med 10-20% skulle motsvara ca 0,9-1,8 mkr i årliga kostnader. En möjlighet är att prioritera barn- och ungdomsverksamhet före annan verksamhet.

LN Y BKL J. ÅN BCB VE

Kommentar till uppdraget

Uppdraget eftersträvar en kostnadsminskning om 10-20 %. I en inledande analys konstateras att vissa bidrag som ingår i ovanstående tabell behandlas i andra delar av "Hållbar ekonomi", t ex 1.4 Idrotts- och badanläggningar och 1.7 Samlingslokaler, avseende drift-, underhåll- och investeringsbidrag, och 3.6 Hemsändningsbidrag (beslut oktober 2015). I tabellen ingår också annonser, reklam och sponsring, som bör betraktas som "köp av tjänst" snarare än bidrag. Det finns även andra områden där det kan ifrågasättas om kostnaden är att betrakta som bidrag, och tvärtom. I tabellen ingår även bidrag där förutsättningarna har förändrats, t ex investeringsbidrag till bredbandsutbyggnad och bidrag till större verksamheter som Kurrebo och Tingvalla Travsällskap. Detta innebär att angiven summa om ca 9 miljoner kronor (2013) inte är helt relevant som utgångspunkt för en förmodad besparing om ca 0,9-1,8 mkr per år.

När detta har konstaterats, kan uppdraget genomföras som en ren besparingsåtgärd, genom att generellt sänka samtliga återstående bidragsposter utom de som berör barn och unga, med föreslagen procentsats. Utredningen bedömer emellertid en sådan åtgärd som kortsiktig och problematik i form av otydlighet kring bidragen, dess regelverk och nivåerna skulle återkomma inom några år.

Arbetsmetod och tillvägagångssätt

Mot bakgrund av ovanstående har utredningens arbetsgrupp valt att göra en analys som inkluderar dels en genomgång av själva bidragen (nivå, till vem, varför), samt på vilka premisser dessa beslutas (vem fattar vilka beslut, vilka regelverk gäller, krav på mottagare, redovisning av verksamhet, etc). Utredningen lämnar också förslag till ett ramverk för hur bidragshanteringen kan organiseras och administreras. Detta förslag är att betrakta som en utgångspunkt.

Syftet är att skapa en enhetlig, tydlig och effektiv bidragshantering, både vad avser hantering av politiska beslut och administration. Detta kan åstadkommas genom att skapa förutsättningar och regelverk för en långsiktigt rimlig nivå på de bidrag kommunen ger. Utöver förslag till vilka bidrag kommunen bör fortsätta att erbjuda, formuleras förslag till kriterier och ramverk för beslut om bidrag. Dessa kompletteras i nästa steg med konkreta regelverk, riktlinjer för ansökningar och uppföljning samt rutiner för den administrativa hanteringen.

Tillvägagångssätt

I syfte att få fram tydliga definitioner av bidragsområden, särskilt med fokus på bidrag som omfattar verksamhet för barn- och ungdomar, har bidragsmottagarna delats in i två förenklade grupperingar utifrån: 1) Föreningar och 2) Icke föreningar. Dessa två grupper har i sin tur delats in i underkategorier där resonemang kring bidragsberättigande har förts. En analys av grupperingarna redovisas längre fram i utredningen.

Bakgrund och fakta

En genomgång av nuläget ger vid handen att samtliga förvaltningar idag har någon form av bidragshantering. Vissa bidrag omfattas av andra utredningar inom *Hållbar ekonomi*, så som:

- 1.4 Idrotts- och badanläggningar (drift- och investeringsbidrag)
- 1.7 Samlingslokaler (drift- och investeringsbidrag)
- 3.6 Hemsändningsbidrag

CN 7022 JS AN 3LB KE

Kultur- och fritidsnämnden (numera utskottet)

- Ungdoms-, idrotts- och fritidsföreningar beviljas bidrag enligt "Allmänna bidragsbestämmelser 2008", antagna av kommunfullmäktige. Omfattar startbidrag, lokalbidrag, aktivitetsbidrag, ledarutbildningsbidrag, bidrag till kultur- och fritidsnämndens förfogande, bidrag till drift av egna anläggningar samt investeringsbidrag till föreningsägda anläggningar. Ej tvingande.
- Samlingslokaler. Ägarföreningar beviljas lokal- och aktivitetsbidrag enligt normer fastställda av tidigare Kultur- och fritidsnämnden. Ej tvingande. (Se förslag i 1.7 Hållbar ekonomi).
- Kulturföreningar beviljas bidrag efter beslut från utskottet/nämnden med belopp enligt praxis. Ej tvingande.
- Studieförbunden beviljas bidrag fastställda av utskottet/nämnden enligt riktlinjer för det statliga stödet. Erhåller även verksamhetsbidrag. Studieförbunden har till viss del barn- och ungdomsverksamhet, ca 5 % enligt senaste redovisningen. Ej tvingande. Utöver hantering som övriga bidrag finns riktade bidrag, dvs delfinansiering av arrangemang etc, söks löpande. Delegationsbeslut.

Socialnämnden

- Regler för föreningsbidrag antagna av socialnämnden 2001-09-01, gäller föreningar inom socialnämndens ansvarsområde vars verksamhet är riktad till personer som pga fysiska, psykiska, sociala eller andra skäl behöver särskilt stöd för att aktivt kunna delta i samhällslivet. Omfattar grundbidrag, verksamhetsbidrag, övrigt bidrag, projektbidrag, startbidrag och lokalbidrag.
- Övriga bidrag kan sökas av länsövergripande föreningar.
- Startbidrag kan sökas när som helst under året.
- Lokalbidrag innebär ersättningsfri tillgång till lokaler inom nämndens verksamhetsområde.
- Föreningarna kan ha ungdomsmedlemmar men inget krav.

Barn- och utbildningsnämnden

- Elevråden, verksamhetsbidrag.
- Föräldraföreningar, verksamhetsbidrag.

Bidrag till elevråd och föräldraföreningar beviljas efter ansökan. Procentuell fördelning efter antalet elever på respektive skola. Söks under vårterminen för ett år i taget. Delegationsbeslut.

Kommunstyrelsen

- Sockenråd/Lokala utvecklingsgrupper. Årligt verksamhetsbidrag och aktivitetsbidrag.
- Nattpatruller. Syfte att aktiva nattvakter/nattpatruller ska stödjas årligen för sitt arbete.

LN Y DKL Jo AN BLB UE

Ansökan till ovanstående ställs till kommunstyrelsen, handläggs av tjänsteman och beslutas i arbetsutskottet. Praxis har utvecklats vad gäller fördelning av det ekonomiska stödet. Varje ansökan hanteras som ett ärende.

Sammanfattning bakgrund

- Generellt konstateras att de policyer, regelverk och riktlinjer som finns och används är i behov av genomlysning och uppdatering.
- I vissa fall saknas regelverk och riktlinjer och risk finns att beslut fattas utifrån personliga bedömningar eller praxis. Detta skapar otydlighet för beslutsfattare, tjänstemän, föreningar och organisationer, det vill säga hos alla som är involverade i bidragshantering.
- Utredningen visar också vikten av att olika bidragsdelar är tydligt definierade och att riktlinjer och rutiner följs i alla led, hela vägen från budgetanslag, ansökningar, genom beredning, beslut och fram till korrekt kontering och utbetalning.

Analys och förslag

I syftet att skapa en enhetlig, tydlig och effektiv bidragshantering föreslås att en bidragsstrategi formuleras kring vilka bidrag organisationer och föreningar ska kunna söka. Strategin bildar utgångspunkt för ett ramverk i form av kriterier, riktlinjer och regelverk för ansökningar och uppföljning samt rutiner för den administrativa hanteringen. Då bidragen består av skattemedel bör samtliga bidrag ta utgångspunkt i kommunens värdegrund.

Utöver bidrag ska föreningar och organisationer ha möjlighet att ansöka om medfinansiering till särskilda projekt. Medel för detta avsätts årligen i budget och finns även tillgängliga genom t ex projekt i SydostLeader.

Utredningen har delat upp dagens bidrag i två undergrupper, bidrag till *föreningar* och bidrag till *"icke" föreningar*.

Grupp 1 – Bidrag till föreningar

För samtliga bidrag till föreningar föreslås att

- Övergripande strategi med mål och fokusområden formuleras och beslutas av Kommunfullmäktige. Aktualitet provas varje mandatperiod.
- Budgetram om 1 + 2 år avsätts i budget (möjliggör långsiktig verksamhetsplanering)
- Utifrån bidragsstrategin tas särskilda kriterier, regelverk och riktlinjer fram.
- Alla bidrag ska sökas.
- Med en tydlig strategi och tydliga kriterier och regelverk kan merparten beslut delegeras till tjänstemannanivå
- Kommunen ska uppmuntra till och även kunna vara behjälplig vid ansökningar om uppväxling av externa medel, t ex från EU.
- Av de besparingar som föreslås återförs 25 % till föreningar som prioriterar verksamhet för barn- och ungdomar.

I gruppen *föreningar* konstateras följande ha verksamhet som direkt riktar sig till barn och ungdomar:

CN 7 JKL JO AN BLB KE

- Elevråd och föräldraföreningar

Bidraget kan utvecklas. Bör kopplas till aktivt arbete med att bilda elevråd och stötta dessa i syfte att skola barn och ungdomar i demokratifrågor, beslutsprocesser etc. Tydliga kriterier för vad ett elevråd ska arbeta med. Prioriterat område.

- Fritidsföreningar

Kategorin består av föreningar som kan ha särskild verksamhet för barn och ungdomar. Bidrag som inte omfattar barn- och ungdomsverksamhet reduceras med 10 %.

- Idrottsföreningar

Bidrag till drift och investeringar behandlas i *Hållbar ekonomi, 1.4 Idrotts- och badanläggningar*. De flesta idrottsföreningar har verksamhet för barn och ungdom. Prioriterat område.

Övriga i gruppen föreningar:

- Funktionshinderföreningar

Förslag: Bidrag som inte omfattar barn- och ungdomsverksamhet reduceras med 20 %.

- Kulturföreningar (hembygdsföreningar, konstföreningar, etc)

Kulturföreningarnas verksamhet är inte tvingande för kommunen att ge bidrag till.

Förslag: Bidrag som inte omfattar barn- och ungdomsverksamhet reduceras med 20 %.

- Lokala utvecklingsgrupper

Idag fattas minst 14 beslut, ett om aktivitetsbidrag och ett verksamhetsbidrag per förening, av politiken. Samtliga beslut bereds och skrivs fram av tjänstemannaorganisationen, bereds politiskt, kopieras och distribueras till ledamöter och suppleanter samt beslutas i två instanser, KS Au och KS.

Förslag: De lokala utvecklingsgrupperna har en viktig samordnade roll i sina respektive närområden men också en viktig roll som kommunens samtalspartner i olika frågor. Systemet för bidragsansökan och hantering förnyas i enlighet med fastslagen strategi. Inom fastslagen ram bör beslut fattas på tjänstemannanivå. Bidraget bör ökas med 10 %.

- Pensionärsföreningar

Förslag: Bidragen reduceras med 20 %.

- Samlingslokaler

Se 1.7 *Hållbar ekonomi*

- Studieförbund

Studieförbunden har statliga bidrag och verksamheten är inte tvingande för kommunen.

Förslag:

Generella bidrag utgör ett grundbidrag och reduceras med 50 %. Studieförbunden kan söka medel för särskilda projekt utifrån uppsatta kriterier. Verksamhet som prioriterar och direkt riktar sig till barn- och ungdomar prioriteras.

CN 2 BK 200 AN BLB 16

Grupp 2 – Bidrag till "icke" föreningar

Denna grupp omfattar bidrag som kan bestå av regionala överenskommelser, samhällsnytta, näringslivsprojekt, partistöd mm.

- Bredband

På grund av ändrade regler för medfinansiering är detta bidrag inte längre aktuellt. *Förslag:* Startbidrag om 5 000 kr lämnas till nya fiberföreningar.

- Varuhemsändningsbidrag

Utredning Hållbar ekonomi 3.6 Hemsändningsbidrag

- Näringslivsföreningar

Bidrag till näringslivsföreningar har i första hand beviljats inom ramen för Attraktivitetspoten. År 2016 kan projektmedel sökas av näringslivsorganisationer och liknande från Tufab AB's ramprojekt "Näringsliv i utveckling". Även framgent bör det vara möjligt för denna grupp att söka medfinansiering till projekt.

- Bidrag till större verksamheter

Avser stiftelserna Kurrebo och Korrö. Fullmäktige har fattat inriktningsbeslut om försäljning av Kurrebo. Stiftelsen Kurrebo har tidigare haft ett årligt driftsbidrag om 647 tkr, för 2016 uppgår bidraget till 200 tkr. Korröstiftelsen har ett årlig bidrag om 107 tkr. Hanteras i särskild ordning.

- Samhällsnytta

Förslag: Bidrag till Nattpatruller läggs in i budget för Sockenråd/Lokala utvecklingsgrupper.

- Nationella bidrag

Merparten är inte att kategorisera som bidrag utan mer som köp av tjänst.

- Partistöd

Förslag: Bidraget reduceras med 20 %.

- Regional samverkan

Här finns bidrag till organisationer som bedriver kommunövergripande verksamhet, t ex brottsofferjour, funktionshinderförening, adoption m fl, varav vissa kan ingå i regionala överenskommelser.

Förslag: Bidragen analyseras vidare utifrån aktuella beslut, policyer etc. Tydliga riktlinjer för vilka regionala verksamheter kommunen ska delta i/bidra till tas fram.

Grupp 2 – Annonser, reklam, sponsring

- Annonsering

Annonskostnader är per definition inte bidrag. Kostnader för annonsering bedöms kontinuerligt i syfte att hållas på så låg nivå som möjligt. Huvuddelen av kostnaden består av platsannonser, samt information om t ex medborgardialoger, plansamråd och fullmäktiges sammanträden.

LN . Jo. PN BCB UE

• Reklam och sponsring

Reklam och sponsring är per definition inte bidrag. Reklam är marknadsföring och sponsring innebär någon form av motprestation, t ex logotype på en tröja el dyl.

Förslag: Bidrag kan i förekommande fall "döljas" genom användning av begreppet sponsring. Policyer, regler och riktlinjer för reklam och sponsring går igenom och uppdateras.

Mot bakgrund av ovanstående och med hänsyn tagen till Hållbar ekonomi 1.4, 1.7 och 3.6 samt diverse poster som ej bör definieras som bidrag, har uppdragstabellen uppdaterats.

Slag	Belopp 2013, tkr	Andra utred- ningar/ej bi- drag etc.	Ny utgångs- punkt - denna utred- ning	Spar från ny utgångspunkt 20%	Återstår
Lokalbidrag	144	0	144	0	144
Aktivitetsbidrag	531	168	362	0	362
Ledarutbildningsbidrag	16	0	40	0	40
Driftbidrag föreningar	2546	1021	1527	0	1527
Investeringsbidrag	113	0	114	23	91
Verksamhetsbidrag	703	0	703	300	403
Riktade bidrag	51	0	51	51	0
Övriga bidrag	1057	110	924	83	841
Driftbidrag till ek. före- ningar, AB	1297	1064	231	46	185
Bidrag regionalt samar- bete	76	0	76	76	0
Offentlig medfinansiering	1268	1267	0	0	0
Övriga bidrag	17	0	17	17	0
Delsumma	7 819	3 630	4 189	596	3 593
<i>Annonser*</i>	<i>575</i>	<i>575</i>	<i>0</i>	<i>115</i>	<i>460</i>
<i>Reklam och sponsring*</i>	<i>640</i>	<i>640</i>	<i>0</i>	<i>128</i>	<i>512</i>
Totalt	9 034	4 845	4 189	839	4 565

*Annonser, reklam och sponsring definieras ej som bidrag men ingår i besparingsförslaget.

Regelverk och kriterier

Oavsett område är det rimligt att kommunen kan ställa krav på verksamheter som beviljas bidrag och även i många fall definiera någon form av motprestation. Kontinuerlig rapportering och uppföljning är en självklarhet. Genom att utforma ett bidragssystem med en strategi och utifrån den tydliga kriterier, riktlinjer och regelverk för att en ansökan ska beviljas, underlättas

CN K BAK. L. AN BLB KE

kommunala beslut och handläggning. Konsekvensen blir också en tydlighet gentemot föreningar och organisationer.

Beslut om bidrag bör också innebära någon form av sanktion, dvs. om en förening inte kan redovisa att man gjort det man sagt i ansökan, kan man riskera att hela eller delar av bidraget måste återbetalas. Tydliga krav och riktlinjer torde också medföra en utvecklingspotential för föreningslivet. Kommunens värdegrund och perspektiv kan utgöra utgångspunkt för riktlinjer.

Krav som kan ställas är t ex:

- Drogpolicy
- Jämställdhetsplan
- Tillgänglighetsplan
- Hållbarhetsplan
- Verksamhets- och aktivitetsplan
- Rutiner för uppföljning och återsrapportering

Arbete med att ta fram dylika planer mm kan fungera som ett incitament för utveckling i respektive förening. Ansökan om bidrag ska samtidigt vara enkel och tillgänglig och kan med fördel standardiseras. Passar bra för E-tjänst.

Handläggning och administration

För att få en effektiv och konsekvent handläggning av bidragsansökningar föreslås att kommunens samtliga bidrag till föreningar och organisationer handläggs av Kommunledningsförvaltningen, självklart i samverkan med berörda verksamheter. Detta säkerställer att regelverk och riktlinjer följs och en effektiv beredning och administration.

Konsekvensanalys

Beskrivning och analys av konsekvenser med koppling till verksamhetsmålen. Görs utifrån våra fem perspektiv:

MEDBORGARE

Förslagen innebär tydlighet och transparens gentemot medborgarna.

SAMHÄLLE

Föreningslivet är ett viktigt kitt i samhället. Kommunala bidrag till föreningar och organisationer är ett viktigt stöd i samhällsstrukturen. Bidragen utgörs av skattemedel och innebär således också ett ansvar för att medlen används väl, både för beslutsfattare och för mottagare.

EKONOMI

Genom tydliga regler och riktlinjer kan bidragen bli mer effektiva samtidigt som hantering och administration förenklas.

MEDARBETARE

En samlad handläggning bidrar till en övergripande helhetsbild vilket i sin tur säkerställer kompetens och effektiv hantering.

LN Z BKL ID AN BLB KE

PROCESS

Implementering av ett nytt bidragssystem innebär möjligheter till kompetenshöjning och utveckling hos både föreningar och den kommunala organisationen.

Överväganden och slutsats

En ny strategi och nya riktlinjer för de medel kommunen avsätter till bidrag innebär en tydlighet gentemot föreningar och organisationer och en smidigare hantering och administration. Detta medför möjligheten för en långsiktigt hållbar, effektiv och transparent hantering av bidragen och innebär samtidigt ett incitament för utveckling av föreningarna.

Förslag/beslutsalternativ

- Godkänna inriktningen i bifogade utredning
- Ge kommunstyrelsen i uppdrag att formulera en strategi och ta fram riktlinjer för kommunens bidrag och sponsring i enlighet med beslutad inriktning

Tingsryd 2016-03-23

Laila Jeppsson
Kommunchef

Eva Palmér
Chef utvecklingsavdelningen

LN 7 JKL 22 AN BLB KE